

O'ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASI VA UNING TASNIFI

Ismoilova Farangiz Karim qizi

QarDU Turizm (Faoliyat turlari bo'yicha) yo'nalishi 4-kurs talabasi
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13756302>

ARTICLE INFO

Received: 10th September
2024

Accepted: 12th September
2024

Published: 13th September
2024

KEYWORDS

O'zbekiston, turizm
infratuzilmasi, transport tizimi,
mehmonxona sanoati, ekologik
turizm, axborot texnologiyalari,
turizm rivojlanishi, turistik
xizmatlar, iqtisodiy o'sish.

ABSTRACT

Mazkur maqolada O'zbekistonda turizm infratuzilmasining holati, uning rivojlanish yo'nalishlari va turistik xizmatlar tizimidagi ahamiyati tahlil qilinadi. Turizm infratuzilmasi turli elementlar – transport, mehmonxona, ko'ngilochar va axborot texnologiyalari infratuzilmasi – bilan chambarchas bog'liqdir. Maqolada shuningdek, ekologik turizm infratuzilmasi va uning O'zbekiston turizmidagi o'rni ham ko'rib chiqiladi. Turizm infratuzilmasining rivojlanishi mamlakatning xalqaro turizm maydonida raqobatbardoshligini oshirishga va iqtisodiyotning o'sishiga xizmat qiluvchi omil sifatida baholanadi.

O'zbekiston boy tarixiy, madaniy va tabiiy merosi bilan dunyo miqyosida sayyohlarni jalb qiluvchi davlatlar qatorida turadi. Mamlakatning turizm infratuzilmasi ushbu sohaning rivojlanishi uchun muhim omil hisoblanadi. Turizm infratuzilmasi ko'rsatilayotgan xizmatlar, mehmonxona va transport tizimlaridan tortib, ko'ngilochar maskanlar va madaniy obidalarigacha bo'lgan keng qamrovli elementlardan iborat bo'lib, ularning o'zaro bog'liq ravishda ishlashi turizmning barqaror rivojlanishini ta'minlaydi.

O'zbekistonning turizm infratuzilmasi sifatini oshirish nafaqat mamlakatning iqtisodiy jihatdan o'sishiga, balki xalqaro maydonda nufuzi ortishiga ham xizmat qiladi. Yaxshi rivojlangan infratuzilma sayyohlarga qulay va xavfsiz sayohat imkoniyatlarini taqdim etadi, bu esa turizm oqimini ko'paytiradi va yangi investitsiyalarni jalb etishga imkon yaratadi.

Bugungi kunda turizm infratuzilmasining rivojlanishiga davlat tomonidan e'tibor kuchaytirilgan bo'lib, bu borada qator strategik dasturlar qabul qilingan. Shu jumladan, 2019-yilning yanvar oyida Prezidentimiz tomonidan imzolangan "O'zbekiston Respublikasida turizmni rivojlantirish bo'yicha davlat dasturi" davlat siyosatining muhim bo'limi sifatida turizm infratuzilmasini rivojlantirish masalalarini o'z ichiga olgan. Turizm infratuzilmasi bir necha asosiy elementlardan iborat bo'lib, ular sayyohlarning qulayligi va xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan.

Quyida turizm infratuzilmasining asosiy elementlari va ularning turlariga oid qisqacha ma'lumot beramiz:

1. Transport infratuzilmasi

Transport infratuzilmasi har qanday turizm tizimining asosiy qismi hisoblanadi. Sayyohlar manzilgohga yetib borish va u yerda harakatlanishi uchun samarali transport tizimiga muhtoj. O'zbekistonning milliy aviakompaniyasi "O'zbekiston havo yo'llari" va "O'zbekiston temir yo'llari" transport tarmoqlarini rivojlantirish orqali mamlakat ichki va tashqi turizm

salohiyatini oshiradi. Temir yo'llar, xalqaro aeroportlar, avtomobil yo'llari va shaharlararo transport xizmatlari turizm transport infratuzilmasining muhim tarkibiy qismlaridir.

2. Mehmonxona infratuzilmasi

Mehmonxona infratuzilmasi ham turizmning ajralmas qismi hisoblanadi. O'zbekistonda turli darajadagi mehmonxonalar mavjud bo'lib, ularning qatoriga mehmonxonalar, motellar, yotoqxonalar, xostellar va turar joylar kiradi. So'nggi yillarda mehmonxona sanoatini rivojlantirish bo'yicha davlat tomonidan keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Xalqaro mehmonxona tarmoqlarining kirib kelishi va yangi mehmonxonalarning qurilishi sayyohlarning turli ehtiyojlariga javob beruvchi imkoniyatlarni taqdim etadi.

3. Ko'ngilochar va madaniy infratuzilma

O'zbekistonda turizm ko'plab madaniy obidalar va ko'ngilochar joylar bilan bog'liq. Buxoro, Samarqand, Xiva kabi qadimiy shaharlardagi madaniy meros obyektlari dunyo sayyohlarini o'ziga jalb qiladi. Shuningdek, mamlakat bo'ylab zamonaviy ko'ngilochar markazlar, bog'lar, madaniyat va san'at markazlari mavjud. Bu turizm infratuzilmasi turistlar uchun yanada jozibador bo'lishiga hissa qo'shadi.

4. Telekommunikatsiya va axborot infratuzilmasi

Zamonaviy turizmning ajralmas qismi bo'lib, telekommunikatsiya va axborot texnologiyalari hisoblanadi. Internet xizmatlari, mobil aloqa va axborot portallari turistlarga ma'lumot olish, joylarni topish va rezervatsiya qilish imkonini beradi. O'zbekistonda telekommunikatsiya infratuzilmasi rivojlanib borayotgan bo'lib, sayyohlarga yetarli darajada raqamli xizmatlar taqdim etilmoqda.

5. Ekologik turizm infratuzilmasi

O'zbekistonning ekologik turizm infratuzilmasi tabiiy manzaralar va milliy bog'lar orqali rivojlanmoqda. Mamlakatning noyob tabiiy resurslari, masalan, Chotqol milliy bog'i, Buxoro va Qashqadaryo viloyatlaridagi cho'llar va tog'lar sayyohlarni jalb qilmoqda. Shu sababli, ekologik turizm uchun maxsus yo'nalishlar, ekologik qishloqlar va dam olish maskanlari tashkil etilmoqda.

Turizm infratuzilmasini rivojlantirishning dolzarb yo'nalishlari

O'zbekistonda turizm infratuzilmasini rivojlantirish bo'yicha quyidagi dolzarb yo'nalishlar mavjud:

Transport tizimining modernizatsiyasi xalqaro va mahalliy transport tizimlarini rivojlantirish sayyohlarning mamlakatga qulay kirib kelishi va mamlakat bo'ylab erkin harakatlanishini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Mehmonxona sanoatining rivojlanishi mehmonxonalar soni va sifati oshirish orqali turistik xizmatlar taklifini kengaytirish rejalashtirilmoqda. Axborot texnologiyalarini rivojlantirish turizm sohasida zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish, masalan, onlayn bron qilish, mobil ilovalar orqali sayohatlarni tashkil qilish, turistlar uchun raqamli xizmatlarni takomillashtirish dolzarb yo'nalish hisoblanadi. Ekologik turizm imkoniyatlarini kengaytirish tabiiy bog'lar, qo'riqxonalar va ekologik dam olish maskanlarining sonini oshirish va ularni zamonaviy texnologiyalar bilan jihozlash rejalashtirilgan.

Xulosa. O'zbekistonning turizm infratuzilmasini rivojlantirish xalqaro maydonda mamlakatning sayyohlik salohiyatini oshirish uchun muhim hisoblanadi. Transport, mehmonxona, ko'ngilochar va axborot texnologiyalari infratuzilmasining rivojlanishi, shuningdek, ekologik turizm infratuzilmasining kengayishi kelgusida O'zbekistonni yanada jozibador turistik manzil sifatida tanitishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, davlat tomonidan olib borilayotgan siyosat va strategik rejalar mamlakatning turizm sohasida yuksalishini ta'minlashga qaratilgan.

1. Ergash o'g'li, Qodirov Farrux. "ECONOMETRIC MODELING OF THE DEVELOPMENT OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION OF THE REGION." *Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities* 2.1.1 Economical sciences (2022).
2. Qodirov, F. "Zamonaviy to'lov tizimlari tahlili va elektron pul birliklari. Scienceweb academic papers collection." (2023).
3. Qodirov, Farrux. "Zamonaviy trenajyor va simulyatsiya qiluvchi dasturlarning hozirgi kundagi ahamiyati. Scienceweb academic papers collection." (2023): 1.
4. Qodirov, Farrux. "The place of econometrical modeling of healthcare quality improvement in the digital economy. Scienceweb academic papers collection." (2023): 1.
5. Farrux, Qodirov. "Foreign experience in the development of medical services to the population." *Хоразм Маъмун академияси* (2022).
6. Qodirov, Farrux. "THE ROLE OF ICT IN THE DEVELOPMENT OF HEALTH SERVICES." *RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONIGA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHDA MA'LUMOTLARNI HIMOYALASH MUAMMOLARI VA YECHIMLARI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI MA'RUZALAR TO'PLAMI* (2022).
7. Qodirov, Farrux. "ECONOMIC-MATHEMATICAL MODELING OF THE DEVELOPMENT OF THE PROVISION OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION. Scienceweb academic papers collection." (2023): 1.
8. Qodirov, Farrux. "BUSINESS INNOVATION MODEL OF INCOME AND COSTS FROM THE PROVISION OF MEDICAL SERVICES TO THE POPULATION. Scienceweb academic papers collection." (2023): 1.
9. Qodirov, Farrux. "VEKTOR VA SKALYAR MAYDONLAR. GRADIYENT VA YO'NALISH BO'YICHA HOSILA. DIVERGENSIYA VA ROTOR. SATH CHIZIQLARI. GRADIYENT MAYDONLAR. OQIMLAR." *Analytical Journal of Education and Development* (2022).
10. Qodirov, Farrux. "FURYE QATORI FUNKSIYALARNI FURYE QATORIGA YOYISH." *МАТЕМАТИК ФИЗИКА ВА МАТЕМАТИК МОДЕЛЛАШТИРИШНИНГ ЗАМОНАВИЙ МУАММОЛАРИ* *Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари тўплами* (2021).
11. Qodirov, Farrux. "" AQLLI UY." *TIZIMINING IMKONIYATLARI.*" *Scienceweb academic papers collection* (2019).
12. Qodirov, F. "Optimization of telecommunications power supply systems based on reliability criteria." *Science and innovation* 2.A12 (2023): 15-20.
13. Qodirov, F. "Aholiga tibbiy xizmat ko'rsatish sohasining kelgusi holatini bashoratlash." *Samarqand iqtisodiy va servis instituti* (2022).
14. Qodirov, Farrux. "MASOFAVIY TA'LIMDA MOODLE. TUITKF. N UZ PLATFORMASINING O'RNI VA AHAMIYATI." *ИЖТИМОИЙ СОҲАЛАРНИ РАҚАМЛАШТИРИШДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ МАЪРУЗАЛАР ТўПЛАМИ* (2020).
15. Qodirov, Farrux. "RASPBERREY PI QURILMASINING TEXNIK XUSUSIYATLARI VA UNING IMKONIYATLARI." *ИЖТИМОИЙ СОҲАЛАРНИ РАҚАМЛАШТИРИШДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИНГ ЎРНИ ВА АҲАМИЯТИ РЕСПУБЛИКА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАНИ МАЪРУЗАЛАР ТўПЛАМИ* (2020).
16. Кодиров, Ф. "PROTSESS RAZRABOTKI IGROVOGO DVIJKA UNITY." *Scienceweb academic papers collection* (2019).
17. Қодиров, Фаррух. "ПРОЦЕСС РАЗРАБОТКИ ИГРОВОГО ДВИЖКА UNITY." *АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР* *мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ* (2019).
18. Qodirov, Farrux. "PROTECTING WEBSITES FROM VARIOUS ATTACKS." *АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА*

ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).

19. Qodirov, Farrux. "DESCRIPTION AND PERFORMANCE OF THE PROGRAM 3D MAX STUDIO." *АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ШАРОИТИДА ИННОВАЦИЯЛАР мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2019).*

20. Qodirov, Farrux. "GRON TEXNOLOGIYASI-OPTIK KIRISH TARMOG'I." *АХБОРОТ-КОММУНИКАЦИЯ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ мавзусидаги Республика илмий-амалий анжуман МАЪРУЗАЛАР ТУПЛАМИ (2018).*

21. Qodirov, F. "Ijtimoiy va xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda sog'liqni saqlash xizmatlarini ekonometrik modellashtirishning ahamiyati." *O'zR FA VI Romanovskiy nomidagi Matematika instituti (2022).*

